

URBACT IV programmas projekta “DIGI-INCLUSION” ekspertu iesaiste Digitālās iekļaušanas integrētā attīstības plāna sociālās atstumtības mazināšanai izstrādē 2024. un 2025. gadā

Digitālās iekļaušanas integrētā attīstības plāna sociālās atstumtības mazināšanai (turpmāk – Plāns) izstrāde un īstenošana prasa rūpīgu plānošanu un sagatavošanos, lai nodrošinātu veiksmīgu rezultātu sasniegšanu. Katrs no Plāna izstrādes posmiem balstās uz skaidru redzējumu par pašreizējo situāciju un izvirzītajiem stratēģiskajiem mērķiem. Uz šī pamata tiks veidots efektīvs plāns, kas veicinās digitālo iekļaušanu Jelgavas novadā un samazinās sociālo atstumtību.

Pirmais posms - 1. un 2. darbnīca 2024.gada februāris-marts

ANALĪZE

Posms ANALĪZE ir pirmais solis Plāna izstrādē, kurā tiek veikta rūpīga un visaptveroša pašreizējās situācijas izpēte, lai identificētu izaicinājumus un nepieciešamību pēc uzlabojumiem novadā digitālās iekļaušanas un sociālās atstumtības jomās. Šajā posmā ir ļoti svarīgi veikt pareizu situācijas konstatāciju, kas sniegs skaidru izpratni par problēmu cēloņiem un veicinās risinājumu veidošanos. Šī posma mērķis ir iegūt izpratni par sociālās atstumtības pamatcēloņiem pašvaldībā un noteikt jomas, kurās digitālās iekļaušanas iniciatīvas var sniegt visnozīmīgāko ietekmi.

Darbnīcu ietvaros, izmantojot dažādus analīzes rīkus un metodes, būs iespējams iedziļināties problēmjautājumos – faktoros, kas veicina atstumtību, piemēram, nepietiekama piekļuve tehnoloģijām, digitālās prasmes līmenis, sociālekonomiskās atšķirības un kultūras šķēršļi. Pilnvērtīgi izprotot situāciju, var izveidot kopīgu redzējumu par to, kā risināt konstatētās problēmas.

Veicot analīzi racionāli un sistemātiski, tiks radīts pamata redzējums par esošajām problēmām, sniegtas iespējas risinājumu veidošanai un tas ļaus veidot plašāku izpratni par nepieciešamajiem nākotnes soļiem. Šis posms ir pamats, uz kura balstīsies turpmākās darbības un lēmumi, kas nepieciešami veiksmīgai un efektīvai Plāna izstrādei.

Otrais posms - 3. darbnīca 2024.gada maijs

PLĀNOŠANA

PLĀNOŠANAS posms ir būtisks solis Plāna izstrādē. Balstoties uz analīzes fāzē gūtajām atziņām, darbnīcā tiks izstrādāts visaptverošs un stratēģisks ceļvedis digitālās iekļaušanas veicināšanai kopienā. Šo posmu raksturo kopīgas diskusijas, uz datiem balstīta lēmumu pieņemšana un praktisku stratēģiju formulēšana, lai risinātu identificētās problēmas.

Plānošanas fāzes galvenais uzsvars tiks likts uz SMART mērķu noteikšanu. SMART mērķi ir konkrēti, izmērāmi, sasniedzami, atbilstoši un laicīgi (*Specific, Measurable, Achievable, Relevant, Time-bound*), nodrošinot skaidru darbības un novērtēšanas ietvaru. Darbnīcu mērķis ir formulēt stratēģisko redzējumu, kas ir pielāgots specifiskām problēmām, kas saistītas ar sociālo atstumtību sabiedrībā. Darbnīcu ietvaros dalībnieki apvienos savas zināšanas, ieskatus un perspektīvas, izvirzot skaidrus mērķus un definējot izmērāmus izpildes rādītājus.

Plānošanas posmā tiks izstrādāts detalizēts rīcības plāns, kurā izklāstīti soļi, kas nepieciešami katra SMART mērķa sasniegšanai. Šie rīcības plāni ietvers konkrētus uzdevumus, termiņus, atbildīgās puses un resursu prasības, nodrošinot īstenošanas ceļvedi.

Kopumā plānošanas posms noteiks pamatu veiksmīgai ieviešanai, pārvēršot analīzes fāzes konstatējumus īstenojamās stratēģijās. Izmantojot līdzdalības un uz datiem balstītu pieeju, tiks veidots pamats digitālās iekļaušanas veicināšanai un sociālās atstumtības samazināšanai novadā.

Trešais posms - 4. darbnīca

2024.gada septembris

RESURSU PIESAISTE

RESURSU PIESAISTES posms ir Plāna izstrādes posms, kurā tiks veikti centieni novērtēt un nodrošināt nepieciešamos resursus — gan cilvēkresursus, gan finansiālos —, kas ir būtiski Plāna veiksmīgas īstenošanas atbalstam. Galvenais mērķis ir izveidot stabilu sistēmu resursu mobilizācijai, kas nodrošina digitālās iekļaušanas iniciatīvu ilgtspēju un efektivitāti kopienā.

Šajā fāzē rīkotā darbnīca kalpos kā sadarbības platforma ieinteresētajām personām, lai kopīgi novērtētu resursu vajadzības un noteiktu iespējamus veidus, kā nodrošināt finansējumu un atbalstu. Izmantojot interaktīvās diskusijas un stratēģiskās plānošanas vingrinājumus, dalībnieki izpētīs plašu iespēju klāstu, tostarp ārējos finansējuma avotus, publiskā un privātā sektora partnerības, un kopienas dotācijas, kā arī veidus, kā šīs iespējas izmantot Plāna īstenošanai.

Viens no šī posma galvenajiem mērķiem ir izstrādāt visaptverošas resursu mobilizācijas stratēģijas, kas maksimāli izmantotu pieejamos resursus, vienlaikus samazinot riskus. Darbnīcā tiks īstenoti uzdevumi, lai izstrādātu novatoriskas pieejas esošo līdzekļu un jaunu finansējuma plūsmu piesaistei un stratēģisku partnerību veidošanai, kas atbilst Plāna mērķiem un prioritātēm.

Ceturtais posms - 5. darbnīca

2025.gada janvāris

ĪSTENOŠANA

ĪSTENOŠANAS posms iezīmē pāreju no stratēģiskās plānošanas uz detalizētu sagatavošanos Plāna izpildei, proti uz praktisku Plāna aktivitāšu izstrādi. Šo posmu raksturo saskaņoti centieni pārvērst Plānā izklāstītos mērķus un uzdevumus reālās iniciatīvās, kas veicina nozīmīgas pārmaiņas novadā.

Šajā posmā rīkotā darbnīca būs būtiska aktivitāte, lai ieinteresētās personas sanāktu kopā un analizētu, kā Plānā izklāstīto digitālās iekļaušanas iniciatīvu īstenošanu veikt praksē. Dalībnieki sadarbosies, lai noteiktu konkrētas darbības, uzdevumus un laika grafikus, kas nepieciešami Plāna īstenošanai.

Šī posma darbnīcas ietvaros dalībnieki strādā kopā, lai piešķirtu lomas un pienākumus, nodrošinot, ka katrs iesaistītais Plāna ieviešanā saprot savu ieguldījumu ieviešanas procesā. Papildus uzmanība Plānā tiks likta uz skaidras atbildības noteikšanu un komandas darba koordināciju.

Papildus darbnīcā tiks veltīts laiks komunikācijas kanālu noteikšanai, kas atvieglēs netraucētu koordināciju un sadarbību starp ieinteresētajām pusēm visā Plāna ieviešanas procesā. Dalībnieki identificēs galvenos saziņas mehānismus, piemēram, regulāras sanāksmes, informācijas apmaiņas veidus, lai nodrošinātu brīvu informācijas plūsmu un lēmumu pieņemšanu savlaicīgi.

Piektais posms - 6. un 7. darbnīca

2025.gada maijs - septembris

NOVĒRTĒJUMS

NOVĒRTĒŠANAS plānošana ir būtisks Plāna izstrādes posms, kas ietver pamatu likšanu, lai novērtētu īstenoto iniciatīvu ietekmi un efektivitāti Plāna mērķu sasniegšanā. Šis posms nodrošina, ka novērtēšanas darbības ir labi organizētas, sistemātiskas un saskaņotas ar Plāna mērķiem.

Šī posma darbnīcu ietvaros tiks definēti vērtēšanas procesa mērķi, kas veidos ietvaru progresu un panākumu novērtēšanai. Tāpat tiks noteikti atbilstoši rādītāji, kas tiks izmantoti, lai novērtētu progresu šo mērķu sasniegšanā. Šie rādītāji tiks veidoti pēc SMART principa (līdzīgā kā Plāna mērķi), proti tiem būs jābūt konkrētiem, izmērāmiem, sasniedzamiem, atbilstošiem un ar noteiktu laika ietvaru, nodrošinot, ka tie sniedz jēgpilnu ieskatu par īstenoto iniciatīvu efektivitāti.

Kad novērtēšanas mērķi un rādītāji tiks noteikti, Novērtējuma posmā tiks izstrādātas arī piemērotas novērtēšanas metodes un rīki. Tas ietvers datu vākšanas metožu noteikšanu, piemēram, aptaujas, intervijas, fokusa grupas un novērojumus, kas tiks izmantoti informācijas vākšanai. Turklāt tiks izstrādāti datu analīzes plāni un noteikti galvenie darbības rādītāji, kas tiks izmantoti, lai novērtētu intervences ietekmi uz mērķa rezultātiem. Izvēloties novērtēšanas metodes un rīkus, tiks ņemti vērā tādi apsvērumi kā uzticamība, derīgums un ētiski apsvērumi.

Izstrādāts Eiropas Reģionālās attīstības fonda 2021-2027 Eiropas teritoriālās sadarbības programmas URBACT IV projekta Nr. 20303 "Digitālā iekļaušana sociālās atstumtības mazināšanai (DIGI-INCLUSION)" ietvaros un to līdzfinansē Eiropas Savienība